

APERITIFF

Publicație oficială a TIFF | # 10 | 6-7 English pages

Duminică | 5 iunie | 2016 www.tiff.ro

**Câștigătorul
Trofeului
Transilvania la
TIFF 2016:**

Căini

regia: Bogdan Mirică

„Vreau să le mulțumesc părinților mei că m-au lăsat liber, că m-au lăsat să fiu confuz și să aleg drumul greșit, să îmi schimb părerea și la 30 de ani să renunț la tot ce făceam și să mă apuc de altceva! Genul ăsta de libertate creativă cred că m-a influențat și m-a format.”

- Bogdan Mirică

Foto: Vlad Cupșa

And the Winners Are...
Lista completă a câștigătorilor TIFF 2016.

» Pagina 2-3

Interviu

Mădălina Ghenea, despre experiența din filmul *Tinerete/Youth* și cariera ei de actriță.

» Pagina 4

Interoga TIFF

Producer Iain Smith, speaks about the opportunity to shoot films in Romania.

» Pagina 7

Cinematografele TIFF

- **CINEMA FLORIN PIERSIC**
P-ța Mihai Viteazul, nr. 11
- **CINEMA ARTA**
Str. Universității, nr. 3
- **CINEMA VICTORIA**
Bd-ul Eroilor, nr. 51
- **CASA DE CULTURĂ A STUDENȚILOR**
P-ța Lucian Blaga, nr. 1-3
- **PIAȚA UNIRII OPEN AIR**
(Piața Unirii)
- **CERCUL MILITAR**
Piața Avram Iancu, nr. 1-3
- **CINEMA CITY IULIUS**
(în incinta Iulius Mall)
- Str. Alexandru Vaida Voevod, nr. 53B
- **INSTITUTUL FRANCEZ CLUJ**
Str. I.C. Brătianu, nr. 22
- **CINEMA DACIA MĂNĂȘTUR**
Str. Bugeci
- **SOMEȘ OPEN AIR**
Parcul „La Butuci”, Grigorescu
- **CINEMA MĂRĂȘTI**
Str. Aurel Vlaicu, nr. 3
- **DEPOZITUL DE FILME**
Str. Septimiu Mureșan, nr. 31-35

APERITIFF

Redactor-șef: Bianca Felseghi	Cristi Mărculescu Radu Meza Florentina Tătar
Redactor-șef-adjunct: Adrian M. Popa	Graphic design: Carmen Gociu Andrei Pastuhov
Redactori: Alexandra Damian Anca Grădinaru Ion Indolean Georgiana Madin	Tipărit la: Compania de Producție Tipografică

INFORMAȚII BILETE

- **Puncte de vânzare:**
On-line pe www.biletmaster.ro și prin aplicația mobilă oficială a festivalului.
Cinema Florin Piersic, Cinema Arta, Cinema Victoria, Cinema City Iulius, Piața Unirii, Cercul Militar, Casa de Cultură a Studenților și Casa TIFF (pentru invitați și persoanele acreditate)
- **Program:** 09:00 - 23:00.
- **Prețuri:**
- **BILETE CUMPĂRATE CU ANTICIPATIE**
(cu minim o zi înaintea proiecției)
Bilet de intrare obișnuit: **10 lei**
Bilet pentru elevi, studenți și pensionari: **8 lei**
(biletul se cumpără în baza prezentării carnetului/legitimăției de elev/student sau a talonului de pensie)
- **BILETE CUMPĂRATE ÎN ZIUA PROIECȚIEI FILMULUI**
Bilet de intrare unic (valabil pentru o singură proiecție) pentru toate categoriile de spectatori: **12 lei**.
- **BILETE CU REGIM SPECIAL**
Pentru copii și elevi: **8 lei**
(valabil doar pentru proiecțiile de film din programul EDUCATIFF)
Proiecțiile din Piața Unirii Open Air: **8 lei**
Proiecțiile de la Cinema Mărăști și Dacia - Mănăștur: **8 lei**
Bilete pentru concerte organizate la Urania Palace: **25 lei**
Concertele organizate la Casa TIFF: **15 lei**
Accesul este gratuit la proiecțiile Someș Open Air și Muzeul de Artă.

Proiect
susținut de
Ministerul
Culturii

TIFF2016

And the Winners Are...

Tudor Giurgiu și Sophia Loren

Regizorul Bogdan Mirică

Marina Sereskesky

Tudor Giurgiu și producătorul Iain Smith

Carmen Galin

Foto: Vlad Cușca

TROFEUL TRANSILVANIA / TRANSILVANIA TROPHY

în valoare de 15.000 de euro, oferit de Staropramen, i se acordă filmului **CĂINI**, regizat de **BOGDAN MIRICĂ**.
in amount of 15.000 euro, offered by Staropramen, goes to **CĂINI / DOGS**, directed by **BOGDAN MIRICĂ**

A cinematic genre film with superb acting that creates a sense of dread all while being absurd and comical.
Un film cu un limbaj cinematic aparte, superb interpretat, care construiește o senzație continuă de teamă, în timp ce reușește să fie absurd și amuzant.

PREMIUL PENTRU CEA MAI BUNĂ REGIE / BEST DIRECTING AWARD

în valoare de 5.000 de euro i se acordă regizorului **AVISHAI SIVAN**, pentru filmul **TIKKUN**
in amount of 5.000 euro, goes to **AVISHAI SIVAN** for **TIKKUN**.

For presenting a tangible struggle between organized religion and the search for truth in life.
Pentru felul în care descrie lupta dintre religia organizată și căutarea adevărului în viață.

PREMIUL SPECIAL AL JURULUI / SPECIAL JURY AWARD

în valoare de 1.500 de euro, oferit de HBO i se acordă filmului **VRĂBII / SPARROWS**, regia **RÚNAR RÚNARSSON**
in amount of 1.500 euro, offered by HBO, goes to **SPARROWS**, directed by **RÚNAR RÚNARSSON**

A sparse coming of age film focusing on a character who finds moral solutions while struggling with his own internal conflicts
Un *coming-of-age* laconic despre un personaj care găsește soluții morale în timp ce se luptă cu propriile sale conflicte interioare.

PREMIUL PENTRU CEA MAI BUNĂ INTERPRETARE / BEST PERFORMANCE AWARD

în valoare de 1.000 de euro – **DAVID D'INGEO**, **UN LOCLA UMBRĂ / DE L'OMBRE IL YA**
in amount of 1.000 euro – **DAVID D'INGEO**, **DE L'OMBRE IL YA / WHERE THERE IS SHADE**

The prize is offered to an actor who leads the audience through uncomprehensibly harsh situations with a natural but larger than life screen presence.
Premiul pentru cea mai bună interpretare i se acordă unui actor care își conduce audiența prin situații inimaginabil de dificile, cu o naturalețe extraordinară.

MENȚIUNEA SPECIALĂ A JURULUI / SPECIAL MENTION OF THE JURY

MONIKA NAYDENOVA și **ALEXANDER BENEV**, pentru interpretarea din **THIRST**
MONIKA NAYDENOVA and **ALEXANDER BENEV**, for their performance in **THIRST**

With their on screen chemistry, they create a character of its own centered on the thin line between love and have which impacts the adult world around them
Grație chimiei lor de pe marele ecran, creează un personaj propriu centrat pe linia subțire dintre dragoste și ură care afectează lumea adultă din jurul lor.

PREMIUL FIPRESCI / FIPRESCI PRIZE

oferit de juriul Federației Internaționale a Criticilor de Film unui film din secțiunea **#Animal** – **TAURUL DE NEON / NEON BULL**, regia **GABRIEL MASCARO**
offered by The International Federation of Film Critics for a film in **#Animal** section goes to **NEON BULL**, directed by **GABRIEL MASCARO**

The film takes us into the heart of a community which is rarely portrayed on the screen. A group of people held together by tightly knit, yet always shifting connections find a dignified way to cope with hard living conditions. It is a realistic but poetic depiction of an existence between personal dreams and the demands imposed by life.
Filmul ne poartă în inima unei comunități rareori portretizate pe marele ecran. Un grup de oameni strâns legați între ei, între care se schimbă totuși constant conexiunile, își găsesc un mod demn de a face față condițiilor dificile în care trăiesc. E un portret realist, și în același timp poetic, al unor destine împărțite între visele personale și necesitățile impuse de viață.

PREMIUL PUBLICULUI / THE AUDIENCE AWARD

oferit de MasterCard unui film din competiție, îi revine filmului **UȘA DESCHISĂ / LA PUERTA ABIERTA**, regia **MARINA SERESKESKY**
offered by MasterCard to a film in the Competition goes to **LA PUERTA ABIERTA / THE OPEN DOOR**, directed by **MARINA SERESKESKY**.

Gabriel Achim

PREMIUL ZILELOR FILMULUI ROMÂNESC PENTRU SECȚIUNEA LUNGMETRAJ / ROMANIAN DAYS AWARD FOR BEST FEATURE FILM

în valoare de 6.000 de euro (servicii de post-producție), oferit de Cinelabs România, îi revine filmului **ULTIMA ZI**, regia **GABRIEL ACHIM**
in amount of 6.000 euro (in post-production services) offered by Cinelabs Romania goes to **THE LAST DAY/ ULTIMA ZI**, by **GABRIEL ACHIM**

An unsettling portrait of both intimate power relations and political power relationships played out by a superb ensemble of actors, while asking important questions about the role of spirituality in the contemporary world. Un portret tulburător despre mecanismele de putere atât în relațiile intime, cât și în cele politice, cu o distribuție excelentă. Un film care pune întrebări importante despre rolul spiritualității în lumea contemporană.

PREMIUL ZILELOR FILMULUI ROMÂNESC PENTRU DEBUT / ROMANIAN DAYS AWARD FOR BEST DEBUT

în valoare de 1.000 de euro, oferit de Raiffeisen Bank – **DISCORDIA**, regia **ION INDOLEAN**
in amount of 1.000 euro, offered by Raiffeisen Bank – **DISCORDIA**, by **ION INDOLEAN**

For continuing the tradition of experimental narrative as exemplified by the work of the late Chantal Akerman. Pentru modul în care continuă tradiția narațiunii experimentale, așa cum e ea exemplificată de opera regretatei Chantal Akerman.

PREMIUL ZILELOR FILMULUI ROMÂNESC PENTRU SECȚIUNEA SCURTMETRAJ / ROMANIAN DAYS AWARD FOR BEST SHORT FILM

în valoare de 1.500 de euro, oferit de Jameson – **O NOAPTE ÎN TOKORIKI**, regia **ROXANA STROE**
in amount of 1.500 euro, offered by Jameson – **A NIGHT IN TOKORIKI**, director **ROXANA STROE**

Perfectly chosen music and lyrics speak instead of main protagonists in this playful and funny gypsy love story. We were especially impressed by the imaginative cinematography, wild energy and twisted humour. After a memorable first short this young and promising director fastly rides towards feature film with mighty 2.5 horsepower.

O muzică și niște versuri perfect alese vorbesc în locul protagoniștilor în această poveste de dragoste jucăușă și amuzantă cu romi. Am fost impresionați în mod special de imaginea foarte creativă, de energia debordantă și umorul cu totul special. După un prim scurtmetraj memorabil, această tânără regizoare promite un debut în lungmetraj pe cai mari.

MENȚIUNEA SPECIALĂ A JURIULUI PENTRU SCURTMETRAJ ÎN ZILELE FILMULUI ROMÂNESC / SPECIAL MENTION OF THE ROMANIAN DAYS SHORT FILM JURY

MĂ CHEAMĂ COSTIN, regia **RADU POTCOAVĂ**
MY NAME IS COSTIN, directed by **RADU POTCOAVĂ**

This surprising film is mysterious enough not to reveal exact answers and specific explanations. We are extremely keen to explore more in this horrifying story, based on true events.

Acest film surprinzător este suficient de misterios încât să nu dea răspunsuri exacte și explicații concrete. Suntem nerăbdători să explorăm mai departe această istorie teribilă, bazată pe întâmplări adevărate.

PREMIUL PENTRU CEL MAI BUN SCURTMETRAJ DIN SECȚIUNEA UMBRE / BEST FILM AWARD IN THE SHADOWS SHORTS COMPETITION

în valoare de 500 de euro, oferit de Shorts TV – **SAINT FRANKENSTEIN**, regia **SCOOTER MCCRAE**
in amount of 500 euro, offered by Shorts TV – **SAINT FRANKENSTEIN**, directed by **SCOOTER MCCRAE**

For most filmmakers, paying tribute to classic characters acts as a trap, leading to self-indulging, cliché-ridden pandering to the fans. Standouts in this field are the ones who manage to offer something fresh, unexpected

and engaging. Whether it be really scary, depressing or funny, it should carry an emotional impact. **Saint Frankenstein** was original, fun, self-aware but not cheesy; sexy without being pointlessly pornographic and managed to develop actual depth while leading to an explosion of light-hearted craziness of the everything-but-the-kitchen-sink ending, which was unexpected, and in our eyes, deserved the crowds enthusiastic reaction.

Pentru cei mai mulți dintre cinești, încercarea de a aduce un tribut unui personaj clasic devine o capcană, care duce la auto-indulgență și la o paradă de clișee care să ia ochii fanilor. Excepțiile sunt cei care reușesc să vină cu ceva nou, neașteptat și atrăgător. Fie că vorbim despre ceva cu adevărat înfricoșător, deprimant sau amuzant, trebuie să aibă un impact emoțional. **Saint Frankenstein** a fost original, amuzant, conștient de miza sa, fără a deveni siropos; sexy fără a deveni inutil pornografic. A reușit fie profund în timp ce conducea la o explozie de entuziasm care se oprește la secvența finală, moment cu totul neașteptat care, din punctul nostru de vedere, a meritat reacția entuziastă a publicului.

MENTIUNI SPECIALE ÎN SECȚIUNEA UMBRE SCURTMETRAJ / SPECIAL MENTION IN THE SHADOWS SHORTS COMPETITION

THE POND, regia **JEROEN DUMOULEIN** și **SISTER HELL**, regia **FREDRIK S. HANA**
THE POND, directed by Jeroen Dumoulein, and **SISTER HELL**, directed by **FREDRIK S. HANA**

We selected **The Pond** due to its overall cinematic strength: it told an excellent story with sweeping visuals and amazing cinematography, strong acting performances and succeeded as a true Shadow Short by actually scaring the audience!

Am ales **The Pond** pentru calitățile lui cinematice: spune o poveste captivantă cu imagini excelente și un joc actoricesc puternic și a reușit să fie un adevărat scurtmetraj de Umbre, sperînd de-a binelea publicul!

We felt that **Sister Hell** took many of the things we relish in horror movies and delivered a love letter to genre films and at the same time an invitation to party and revel in those law-night, popcorn and beer fuelled gore fests!

Am simțit că **Sister Hell** a pus la un loc multe dintre lucrurile pe care le savurăm în filmele de groază și a compus o scrisoare de dragoste filmelor de gen și, în același timp, o invitație la petrecere în nopțile acelea târzii cu popcorn și bere la festivalurile de filme horror!

TRANSILVANIA PITCH STOP DEVELOPMENT AWARD / TRANSILVANIA PITCH STOP DEVELOPMENT AWARD

în valoare de 2000 euro, oferit de TIFF, i se acordă proiectului **TIE**, de **MARIUS OLTEANU**
in amount of 2000 euro cash award offered by TIFF – **TIE**, directed by **MARIUS OLTEANU**

TRANSILVANIA PITCH STOP COCO AWARD / TRANSILVANIA PITCH STOP COCO AWARD

oferit de Connecting Cottbus Co-Production Market merge către proiectul **ALIVE IN MOSCOW**, de **GRIGORE BECKET**
offered by Connecting Cottbus Co-Production Market – **ALIVE IN MOSCOW**, by **GRIGORE BECKET**

PREMIUL JURIULUI TINERILOR FRANCOFONI / THE YOUNG FRANCOPHONE JURY PRIZE

oferit de TV5 Monde, RFI România și Institutul Francez i se acordă filmului **MOR SĂ-ȚI SPUN / JE ME TUE A LE DIRE**, regia **XAVIER SERON**
offered by TV5 Monde, RFI Romania, Institut Francais – **JE ME TUE A LE DIRE/ DEATH BY DEATH**, directed by **XAVIER SERON**

David D'Ingeo

Rúnar Rúnarsson

Foto: Vlad Cupșa

Interviu

Mădălina Ghenea: „Întâlnirea cu Sophia Loren este un dar neașteptat”

În lobby-ul hotelului Mădălina așteaptă să înceapă interviul, cu puțin înainte de Gala de Închidere a TIFF. Urmează să-i ofere Sophiei Loren Premiul pentru Întreaga Carieră. „E o lumină foarte plăcută” îi spune ea fotografului, zâmbind fermecător. E desăvârșită în postura de fotomodel, deși se simte în pielea ei într-un alt „rol”.

Te atrage mai mult actoria decât modelingul?
Nu am vrut niciodată să fiu model. Mi-am dorit actoria, dar mi se părea ceva imposibil. Acum o iubesc! E o meserie pe care aș vrea să o fac toată viața.

De ce?

Datorită oamenilor extraordinari pe care am avut onoarea să îi întâlnesc. Oameni care, pe cât sunt de cunoscuți și de importanți, pe atât sunt de simpli, de calzi și de frumoși. Când spun asta, îmi vin în minte îndeosebi Michael Caine, Harvey Keitel, Jane Fonda, Rachel Weisz, Paul Dano, Jude Law, dar și alții.

Poți să îmi zici unul, două lucruri pe care le-ai învățat de la ei?

Mi-a plăcut să descopăr un om de 83 de ani care încă este plin de emoții la o conferință de presă. Care alege să răspundă la fiecare întrebare, oricât de dramatică, într-un mod haios. Un om care găsește și adaugă umor în orice.

Te referi la Michael Cane.

Da, este incredibil! Un om minunat, care m-a ajutat, m-a sfătuit mult încă de la început.

Care crezi că a fost scopul personajului pe care l-ai jucat în Youth?

Mesajul pe care îl aduce Joyce Owens – acesta este numele personajului meu, deși nu cred că știe nimeni asta...

Miss Universe...

... Mda, Miss Universe... Regizorul, Paolo Sorrentino și-a dorit un personaj gol, gol, gol. Gol în piscină, gol suflătește, gol de tot... Nici nu primisem scenariu, doar câteva replici. Uite (îmi arată pe telefon replicile). And that's it! La a doua probă mi-am permis să fac altceva decât mi-a cerut. M-a întrebat „ești gata?”. I-am spus că da. Mi-am permis să adaug ceva la personaj. I-am spus „În opinia mea această femeie nu este atât de goală!”. S-a uitat strâmb la mine. Mi-a zis că nimeni nu îi spune în biroul lui ce să facă. Dar personajul a fost modificat. Au urmat alte patru probe. Titlul filmului a fost modificat, din *Viitorul/The Future* în *Tinerețe/Youth*. Poate că asta a fost norocul meu și așa am luat rolul.

Când ai văzut pentru prima dată filmul, care a fost senzația pe care ai trăit-o?

Am plâns la Cannes de mi-am lăsat ochii în sală. Și nu știam că urmează covorul roșu și după film (Râde). A fost covor roșu înainte dar biroul de presă nu mi-a spus că va fi și după. Pentru că nu-mi venea să cred că eram eu acolo, lângă Jane Fonda, alături de actori atât de mari. Nu visam vreodată! Iar când am primit aplauzele, 20 de minute de aplauze, toate emoțiile au răbufnit. Pentru că mie, acest film îmi atinge

Foto: Chris Nemeș

multe corzi sensibile: relația dintre părinți și copii, amicitia, iubirea, timpul, timpul care trece, cum ni-l petrecem, cât timp mai avem...

Unde îți găsești timpul?

Împachetat undeva între valize și între zboruri. În zilele liniștite.

Ce roluri simți că joci în afara platoului de filmare?

Hm... (Râde) Am ales să nu prea mai joc „roluri”. Da, îmi era teamă la un moment dat să fiu judecată, să îmi pese ce spune lumea și cumva să port o mască. Am ales să nu mai port masca și să... să fiu cine sunt.

Ești foarte des comparată...

... exagerat de des comparată... (privește în jos și scade vocea)

...cu Sophia...

... Loren. Mulțumesc pentru compliment. Dar e absolut exagerată comparația. Ea e un gigant. Vorbesc cu mândrie despre țara mea pe unde mă duc, dar nu mă așteptam ca România să

îmi facă un asemenea dar. Să-i acord eu Premiul pentru Întreaga Carieră este un compliment enorm, pentru care vă mulțumesc.

Ce crezi, totuși, tu, că ai în comun cu Sophia Loren?

A plecat la 14 ani de acasă, dintr-un sătuc de lângă Napoli, având un vis. Eu am plecat la 14 ani din Slatina, de pe lângă uzina de Aluminiiu, cu un vis. Cam asta cred că avem în comun.

Și care sunt momentele în care te reîntâlnești cu Mădălina care a plecat de lângă Uzina de Aluminiiu?

Mă întâlnesc destul de des cu copilul din mine și sper să mă întâlnesc cu acest copil toată viața (Râde). Uite, m-ai întrebat ce am învățat de la Michael Cane și Harvey Keitel. Revin cu răspunsul. Am învățat să îndrăznesc să fiu copil. Ei încă se joacă. Ei încă sunt copii. Au rămas copii. Sunt cei mai tineri oameni pe care i-am întâlnit.

Adrian M. Popa

Premiul Juriului Francofon

Mor să-ți spun

Mor să-ți spun/Je me tue a le dire a primit Premiul TV5 MONDE, RFI România, Institut Français de Roumanie al Juriului tinerilor francofoni

Filmul, în regia lui Xavier Seron a fost decernat sâmbătă seara, în cadrul Galei de Închidere a Festivalului Internațional de Film Transilvania. Valoarea premiului este de 2.000 de euro și va ajunge la casa de distribuție care va lansa filmul în cinematografele din România.

Motivația Juriului format din șapte studenți francofoni care provin din România, Franța, Moldova și Israel este următoarea: „*Mor să-ți spun* este un film superb, cu o cromatică pe care fiecare spectator o poate vedea diferit. Xavier Seron tratează un subiect obișnuit și totuși atât de sensibil: moartea, felul în care putem fi alături de cineva care se stinge sau cum să (ne) acceptăm sfârșitul. Filmul începe cu imaginea morții și se termină, într-o notă dulce amăruie, cu imaginea

vieții. Acest lungmetraj, în care umorul negru și umanitatea merg mână în mână, e o experiență cinematografică demnă de împărtășit cu ceilalți.”

Juriul de anul acesta a fost format din: Georgia Moraru (România), Solène Noret (Franța), Olimpia Buhai (România), Dumitru Neagu (Moldova), Ioana Ciupa (România), Marine Dori (Franța) și Yarden Tal (Israel).

Ioana Ciupa (România): „Filmul pe care l-am ales a avut chiar de toate. Mi-a dat un sentiment comico-ludic: a avut puțin tragism, puțin comic, puțin ludic”.

Dumitru Neagu (Moldova): „A fost un melanj, o îmbinare între tragic și vesel, a avut o bucățică din fiecare. După ce am văzut filmul, am început să mă gândesc la sensul vieții. Un film mediativ”.

Foto: Raluca Erdei

Georgia Moraru (România): „Filmul este o comedie dramatică, o idee neagră, foarte frumos ambalată într-o estetică alb-negru. Samuel Collardey ne-a spus să alegem cu inima, să nu ținem cont de cum arată filmul, ci de cum îl simțim.”

Olimpia Buhai (România): „Hai să îți spun un secret: mi-au plăcut pisicile în filmul acesta. Subiectul este destul de greu, moartea, însă totul este învelit în umor negru. Am impresia că nu are cum să nu îți placă filmul acesta. Am vorbit cu colegii mei și am simțit toți că suntem cu sufletul la el.”

Marine Dori (Franța): „Este plin de emoție, în genul cinematografului belgian. Pe mine mă emoționează, în general, estetica filmului, maniera regizorului de a utiliza forme și culori.”

Yarden Tal (Israel): „Știam că va câștiga de când l-am văzut. Mi-a plăcut foarte mult muzica. Eu sunt muzician și apreciez mult elementele de sunet”

Solène Noret (Franța): „M-a emoționat subiectul. Delicat. Tratat cu sensibilitate”

Cei șapte studenți francofoni au fost coordonați de cineastul francez Samuel Collardey.

**COMPANIA DE APĂ
SOMEȘ S.A.**

APA ESTE VIAȚĂ, APA ESTE NATURĂ.
Compania de Apă Someș
îmbrățișează valorile ecologice
și prezintă proiecțiile ECO la ediția din 2016.

PROUD PARTNER

EBS Romania aduce
**filmul japonez
la Cluj**

Retrospectiva SION SONO
regizorul-simbol al cinema-ului japonez,
la TIFF 2016

În 2016 EBS Romania devine NTT DATA Romania

**SĂ FII MAI APROAPE CA NICIODATĂ DE STELE:
DE NEPREȚUIT™**

Plătește cu cardul tău MasterCard® sau Maestro® în locațiile TIFF și poți câștiga una dintre cele 10 perechi de tenisi ediție specială MasterCard și TIFF.
În plus, poți primi pe loc o invitație dublă la petrecerea MasterCard din 2 iunie.

DE **10** CARD PREFERAT

Afă mai multe pe www.mastercard.ro sau [f /mastercard](https://www.facebook.com/mastercard)

*Promoție valabilă la casierile de bilete TIFF, Casa TIFF, TIFF Shop, pe biletmaster.ro și în aplicația TIFF, în perioada 23 mai - 5 iunie 2016. Valoarea comercială a premiilor este de 2990 lei, TVA inclus. MasterCard și TIFF oferă cu titlu gratuit taloane răzuitoare la orice tranzacție MasterCard sau Maestro la casierile de bilete TIFF, Casa TIFF sau TIFF Shop, în perioada 26 mai - 02 iunie 2016. Consultă regulamentul disponibil cu titlu gratuit pe www.mastercard.ro

1000 plinuri de carburant
mingi PUMA

10 TV SONY

Contează unde alimentezi!

LA MOL CÂȘTIGI MULTE PLINURI!

Alimentează în benzinăriile MOL cu minimum 25L carburant și poți câștiga instant, prin tragere la sorți unul dintre cele 1000 plinuri de carburant* sau una dintre cele 1000 mingi Puma**.

În plus, dacă înregistrezi bonul pe www.molromania.ro, poți câștiga la final de campanie unul dintre cele 10 televizoare SONY.

Campania se desfășoară în benzinăriile Grupului MOL din România, în perioada 23 mai - 17 iulie 2016, detalii pe www.molromania.ro.

*1 plin de carburant = card de carburant MOL Blue în valoare de 250 Lei
**mingi Puma Pro Training MS

InterogaTIFF

Producer Ada Solomon: TIFF lends a hand to the film industry in Romania

Ada Solomon is a role-model for young people in the film industry, who follow her career and speeches on every stage she climbs to receive awards.

Foto: Chris Nemes

"I think TIFF helped increase the international visibility of Romanian film greatly. It was created at just the right time, and I think it was kind of a symbiosis between TIFF knowing to gather interest from people curious to discover, to see, to know more, and more in depth, and the happy accident that when TIFF was founded Romanian cinema was at a moment when it was starting to have more and more to show.

Yes, there were many moments at TIFF when I felt I was growing wings — the festival was once a meeting of filmmakers, a time when we all came together in the same place and discussed not who is the greatest and most important, but what

we can do together so that things move forward and we can build easier. This union lasted just one summer. I can't remember if it was 2003 or 2004, but it happened. Then another important moment was when the delegation of American film critics all came to a film to applaud and analyze the film and Romanian cinema. For me, it was a statement, a kind of very important diplomatic action for filmmakers and cinema. Strictly speaking for myself and my career, I got my first invitation to the project development workshop at the Sarajevo festival, Cinelink, at TIFF. Cinelink was an important step in the development of my international relations, and I can't forget that everything, in a way, started at TIFF.

Ada has been coming to the Transilvania International Film Festival since the first edition, and is one of the first friends and supporters of the festival. "My first time at TIFF was, of course, the first edition. I never think of my experiences at TIFF as a producer, I come to TIFF as a friend, a cinema lover, a member of a nutty community of independent film-makers, never as a producer, my official capacity. I think that the magic lies in this feeling of solidarity between filmmakers and film lovers who mingle throughout TIFF."

She also believes that TIFF lends a hand to the film industry in Romania.

But let's find out, step by step, about her progress in this wonderful profession as producer —which is, finally, talked about more and more, and which will hopefully be embraced in the future by talented and dedicated people just like her.

When did you fall in love with film production and when did you actually start working?

Love came just like that...without notice, I don't know where it came from. My first love was theatre and it will always have a special place in my heart. Then, when in 1993 I was offered the chance to work in a company which produced film and all sorts of audio-visual products, I took it as an opportunity, as a fantastic challenge. I opened my eyes and arms wide, and started discovering and falling in love: with people, ideas, events, everything. So basically, I've practiced this miraculous sport since the summer of 1993.

What is, in your opinion, the state of Romanian film production? Is it still a world dominated by men — and does that matter?

It is mostly a man's world in the areas of directing and camera work, but it's mostly a woman's world in the area of authentic production (that means people who don't do both directing and producing, just producing). But for me it doesn't matter, and it's not inhibitive either. On the other hand, I think an artist is an artist. I don't care about gender, I'm interested about what's in someone's mind and soul.

How do women producers in Romania get along — are you some kind of cult as some say, do you root for each other, or are you competitive?

We are a bizarre cult, we encourage each other, we respect each other, we are proud of each other. And we are also competitive.

What advice do you have for girls interested in this career — three tips?

To be diplomatic, to be curious, and not be afraid to be themselves. Funnily enough, I would say the same things to boys.

What about students who happen to come to TIFF with great expectations, looking for producers?

To choose first of all with their hearts, and not with their brains, the person they will spend 3 or 4 or 5 years of work and life with. To start collaboration on a small project and see if they match in words and actions. Not to be afraid to show how much they cherish their project.

Anca Macoviciuc, blog.tiff.ro

TIFF Lounge

Richard Peña: "I have more faith in people than Hollywood does"

Program Director of the Film Society of Lincoln Center and the Director of the New York Film Festival for 25 years until 2012, Richard Peña is a top guest of TIFF this year. He was kind enough to join a broad audience to an informal meeting at TIFF Lounge on Saturday afternoon, where he answered questions on his involvement in promoting Romanian films in New York.

"I would say that Romania's problem in terms of film industry is the small number of cinemas. The main public for Romanian films should be made up of Romanians, but with only 36 cinemas in the whole country, it can get very difficult to make a bond between Romanian films and the public. There is already a new generation of directors, so the industry is still strong. I have more faith in people than Hollywood does!" Peña said.

The critic also spoke about the latest success of Romanian movies released this year, some of which had their world premieres at TIFF. He called Puiu's films "a good investment" that payed off with *Sieranevada*, an "absolute masterpiece" and a "knock-out" movie.

Richard Peña organized in the US retrospectives of cinema greats, as well as major film series devoted to African, Israeli, Cuban, Polish, Hungarian, Chinese, and Arab cinemas, among others.

Together with Unifrance, he created in 1995 Rendez-Vous with French Cinema, the leading American showcase for new French cinema. A frequent lecturer on film internationally, he is a Professor of Film Studies at Columbia University, where he specializes in film theory and world cinema.

Foto: Dragoş Birţoiu

InterogaTIFF

The list of your accomplishments and accolades is long and impressive. Where does the Transilvanian acknowledgement you are receiving here at TIFF stand in that list?

It's a great honor! I'm very privileged and Romania has a special place in my heart because we made a movie here, *Cold Mountain*, and I think we changed things in Romania by coming with such a big movie. We made people outside of Romania realize that it was safe to make films here. So, I think that the international industry coming here has grown a lot, particularly in Bucharest.

What do you think of the recent Hollywood trend of making one superhero blockbuster after another?

It's a trend that's hanging around too long. And I think that they discovered that they can make money without trying too hard. Until they stop making money we will still see these CGI movies. But *Mad Max: Fury Road* is a different kind of movie, and it challenges that pattern. It was a very high-risk movie. It was difficult to make, and it doesn't hide from the realities of life. I think we will see a change in Hollywood, especially with China coming in. I think that that will start making a difference, and Hollywood will have more of a global reach.

What do you think of the Hollywood studio system?

It's a wonderful invention. It was invented a long time ago only in the English-speaking world. They are very powerful in terms of distribution. It's the source of their power, this ability to release a movie around the world. So, I think the studio system is not dead, but it's changing. At the moment, it's in crisis as change happens, and we're seeing a move from movies to content, and content means television, video on demand and games... It's a much broader spectrum. So, from the creative point of view, artists and talent have more choice. They can make a movie or they can make a television series - you can do more interesting things in television than you can sometimes in movies.

“I think co-productions are essential, especially nowadays when everything is global”

We spoke to Iain Smith, one of the most influential producers in Europe right now, responsible for the production of blockbusters such as *Mad Max: Fury Road*, *The Fifth Element* or *Seven Years in Tibet*. He is this year's special guest at TIFF and he was honored, last night at the closing gala, with the prize for Special Contribution to World Cinema.

Foto: Dragoș Birțoiu

What do you think of the idea that we are experiencing a “golden age” of television?

I think it's wonderful! I mean, I don't have problem with movies. I love movies! I love making movies! But if you can tell a story and change people's hearts, it doesn't matter how you do it.

The position of women in the film industry is finally come into focus in recent years. What are your thoughts on that?

I think that there has been a lack of women in positions of directorial power, and I think that there definitely needs to be a constant re-examining of that - not just in terms of gender but in broader terms of diversity. But at the end of the day the important thing is to make good movies or good TV. And, that's difficult to do, irrespective of whether a man or a woman does it. It's always difficult to make films.

You have worked in many countries. Which one do you prefer? Is Romania among your favorites?

Absolutely! I loved working here! I came here to Cluj seventeen years ago for the first time. I saw the country and I said: This is the place to make a movie! Within two or three years, we were making *Cold Mountain* here, and that was a very happy experience. I like working in countries no one else has been to. I enjoyed working in Namibia for *Mad Max*. I enjoyed working in Thailand. I made a film there a long time ago. At the time, people wouldn't go to Thailand. Now everybody goes to Thailand.

What do you think of European co-productions and co-production markets at film festivals?

I think co-productions are essential, especially nowadays when everything is global. I think relationships are not just about money - they're about cultural ideas and finding markets. So, I support that. Any Romanian filmmaker who wants to find a future finds it in co-productions.

Tara Karajica

EcoTIFF

Stories about people and the environment at EcoTIFF

At EcoTIFF on June 5, the World Environment Day, the audience is invited to see ecologically-minded films.

One of the films selected this year is *Human* (directed by Yann Arthus-Bertrand), released simultaneously at the United Nations Headquarters, in Venice, and on Youtube. The documentary was three years in the making, it boasts interviews with 2,000 people from 60 countries, and will be presented at Cinema Piersic at 5:00 PM.

Human brings together images of people from all the cultures and tribes of the world, to find an answer to one question: what does it mean to be human?

Then from 7:30PM on, at City Julius 3, *The Olive Tree* will thrill audiences with the story of an old tree that can save the life of the old man who took care of it.

PAUZA DINTRE FILME NU-I TIMP PIERDUT. ÎNVESELEȘTE-TE ȘI ANTRENEAZĂ-ȚI MINTEA CU O CURIOSITATE DIN ȘTIINȚĂ SAU PSIHOLOGIE

Ca să te menții hidratat, bea zilnic 40 ml de apă pentru fiecare kilogram al tău. 40 ml = 3 linguri

REGINA MARIA
REȚEA NAȚIONALĂ DE SĂNĂTATE

www.reginamaria.ro
Call Center: 021 9209

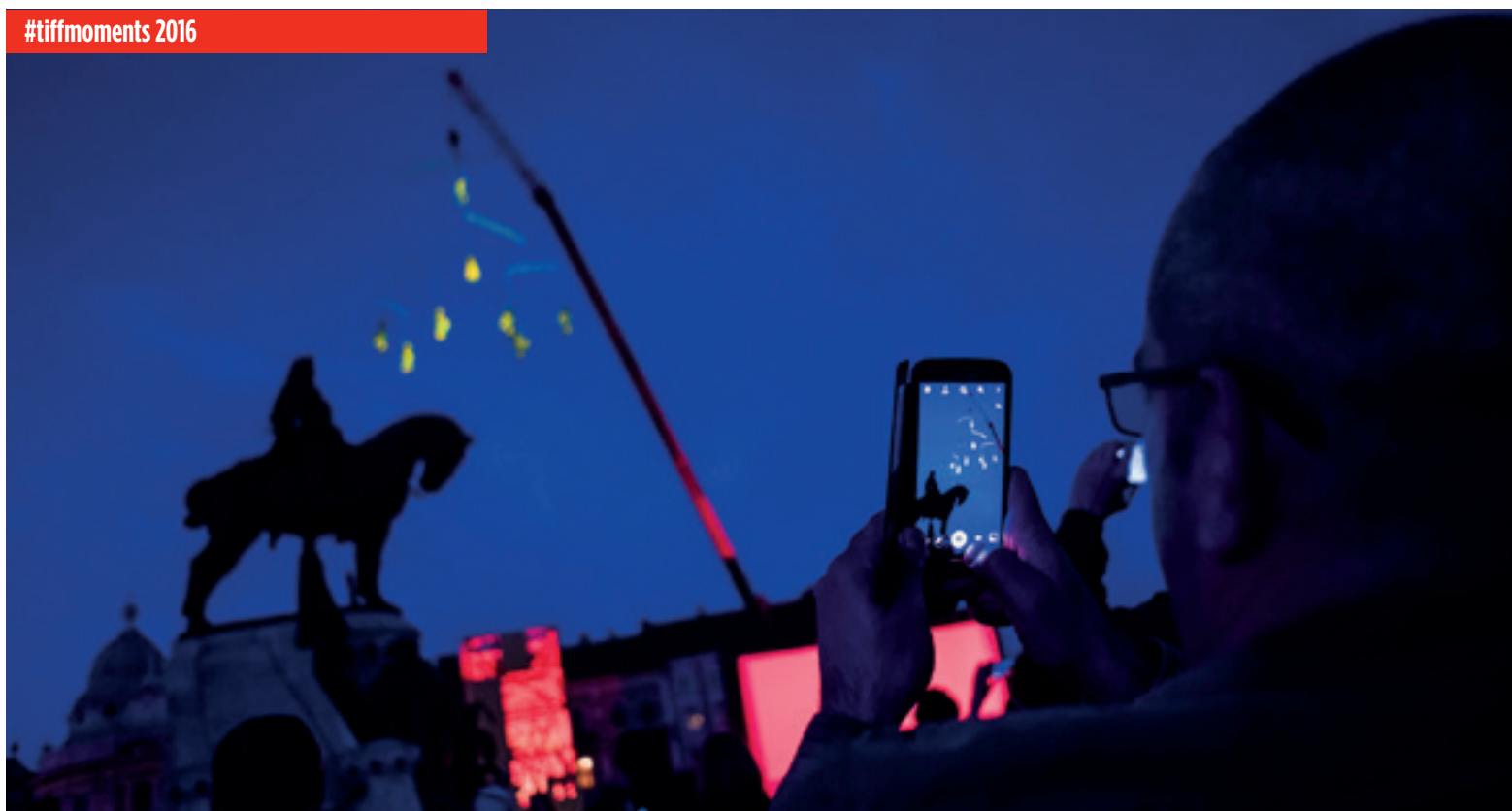
TIFF.15

PMA INVEST

www.pma.ro

f PMA Invest

#tiffmoments 2016

Did you miss the Tiff goodies!?!
No worries: you can now find us online @ shop.tiff.ro

Tricou Amelie fete
35.00 lei

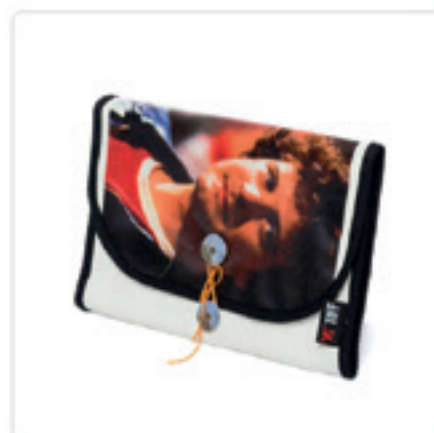
Tricou Taxi 3
35.00 lei

Tricou Terminator
35.00 lei

Tricou unicat Tiff 2016
50.00 lei

Evenimente Speciale

Patimile Ioanei d'Arc, prin ochii unei spectatoare

TIFF 15, festivalul cinema-ului la Cluj-Napoca, susținut de Institutul Francez, a programat filmul lui Dreyer despre procesul Ioanei d'Arc, acompaniat la orgă de către pianistul parizian, Touve R. Ratovondrahety, chiar în ziua comemorării eroinei, 30 mai, ziua în care a murit la Rouen pe rug. Chiar dacă este vorba despre o producție din 1928, după arhivele păstrate la Paris, a realizatorului norvegian Carl Th. Dreyer, ajutat de Joseph Delteil, autor al unui roman despre Jeanne d'Arc, în 1924, care a produs mare agitație în Franța, o putem interpreta ca pe o rescriere a Patimilor lui Isus, foarte apropiată de evanghelia lui Ioan.

Capodopera lui Dreyer, film alb-negru, al cărui decor a fost conceput, printre alții, de Jean Hugo, surprinde o tânără femeie desăvârșită în sentimente și absolut supranaturală în comuniunea ei cu Isus. Ea este interogată de către teologii și mai marii bisericii care vor să o convingă de faptul că tulburările ei sunt de natură satanică, și nu divină. Lupta este, deci, mai degrabă interioară decât exterioară, chiar dacă filmul le prezintă pe amândouă, intensificând treptat violența judecătorilor și a învățăceilor lor, violență care atinge apogeul după moartea Ioanei, când ecranul devine un câmp de bătaie între englezi și poporul care vede în ea o sfântă.

Cum să redai toate acestea din punct de vedere muzical, mai ales când un ritm aparent lent exprimă de fapt dinamica patimilor interioare?

Doă seri, la Biserica Piaristă Barocă din Cluj-Napoca, ne-au permis să ascultăm acor-

Datorită succesului deosebit al cine-concertului din 30 mai 2016, *Patimile Ioanei d'Arc* (r. Carl Th. Dreyer), organizat în biserica Sfânta Treime și acompaniat la orgă de Touve R. Ratovondrahety, TIFF a programat o a doua vizionare în ziua următoare, și aceasta cu casa închisă. Claire Bressolette, care pregătește o teză de doctorat în filosofie la Cluj și care este ea însăși organistă, ne-a scris câteva cuvinte, din perspectivă avizată, despre acest moment de grație petrecut la TIFF.

durile lui Touve R. Ratovondrahety, la orgă. Acesta a ales să interpreteze pornind de la bucăți tradiționale, majoritatea cu referință la J.S. Bach, cu citate din teme gregoriene de la *Veni creator* până la *Tantum ergo*, trecând prin *Ave Maria* de Lourdes în prima seară și prin Gounod în a doua.

O scenă absolut grandioasă prin efectul de tensiune dramatic este aceea a camerei de tortură. Este, de altfel, momentul expresionist al filmului, când dinții fierăștrăului îi întâlnesc pe cei ai roșii: pentru a exprima acest dans tragic, care este deja dansul morții, Touve a ales să interpreteze pe ritm de

passacaille, citat din renumita *passacaille* în Ut major de Bach pentru orgă. Touve urmează nu doar filmul, ci și trăirile personajelor.

Touve oferă unitate interpretării sale, reunind mult mai mult decât afectul persona-

jelor sau voința realizatorului, reunind, de asemenea, ceea ce este comun tuturor, sensul vieții fiecăruia.

Claire Bressolette

Foto: Vlad Cupșa

TIFF.15
Transilvania International
Film Festival Cluj-Napoca 27.05-05.06.2016

HUMAN
CINEMA FLORIN PIERSIC | ORA 17:00
CINEMA MĂRĂȘTI | ORA 20:00

EcoTIFF
DUMINICĂ, 5 IUNIE

THE OLIVE TREE
CINEMA DACIA MĂNĂȘTUR | ORA 18:00
CINEMA CITY IULIUS 3 | ORA 19:30

TIFF 2016

Tudor Șoaită, omul din umbra vedetelor de la TIFF

Apare în mai toate imaginile cu mari personalități de la TIFF de 10 ani încoace și a legat prietenii cu fiecare în parte. Misiunea lui este să asigure securitatea la festival: nu e deloc ușor, dar nu se plânge, pentru că meseria e o pasiune.

Foto: Nicu Cherciu

Când firma de pază la care lucra a fost cumpărată la TIFF, Tudor s-a gândit în primul rând la tatăl lui.

„Tata a fost operator la Favorit, pe atunci se numea Cinematograful 23 august, așa că munca mea la TIFF a fost o chestiune de suflet de la bun început. Prima vedetă cu care am avut de-a face a fost Annie Girardot. Eu sunt din fire mai timid, au fost momente în care nu mi-a fost ușor, însă am pus pasiune în această meserie și asta contează mereu”, spune Tudor.

Între altele, Șoaită a lucrat în armată, are la activ cursuri de masaj și a făcut sport de performanță. La o primă vedere aceste skills-uri nu au nimic în comun. Dar sunt atu-uri care îl ajută în meseria lui.

A fost responsabil de securitatea fiecărei mari personalități care a venit la TIFF în acești 10 ani și a avut ocazia, să îi cunoască pe fiecare în parte, de la Vanessa Redgrave la Franco Nero, de la Armand Assante, Catherine Deneuve și Claudia Cardinale la Wim Wen-

ders, Jacqueline Bisset, Geraldine Chaplin și Nastassja Kinski.

Chiar dacă e, ca românul, imparțial, Tudor are și feblețele lui.

„Cel mai mult mi-a plăcut de Claudia Cardinale și de Geraldine Chaplin, am legat o prietenie. Mi-a plăcut felul lor de a se apropia de cei din jur, toată căldura și politețea lor. A fost un fel de chimie”, mărturisește.

Chiar în aceste zile, Tudor Șoaită este bodyguardul Sophiei Loren, despre care spune că are „un foarte mare bun simț și o eleganță ieșită din comun”.

Toate aceste experiențe sunt ilustrate în colecția pe care o strânge Tudor: zeci de fotografii în care apare alături de diverse staruri și personalități cu care a lucrat, la TIFF și la alte evenimente.

Bodyguardul vedetelor pregătește și o carte. Redă în ea amintiri de la TIFF și episoade neobișnuite de care a avut parte din anul 2000 încoace.

Florentina Tătar

Program / duminică / 5 iunie

FLORIN PIERSIC

11:00 **Supernova**
11 minute (11 Minutes)
Jerzy Skolimowski 81' / Polonia, Irlanda [9R1]

13:00 **Supernova**
Sala de așteptare (The Waiting Room)
Igor Drijaca 92' / Canada, Bosnia și Herțegovina, Croația [9R2]

15:00 **Cinema Mon Amour, EducaTIFF**
Viața ca un desen animat (Life, Animated)
Roger Ross Williams 91' / SUA [9R3]

17:00 **EcoTIFF**
Uman (Human)
Yann Arthus-Bertrand 190' / Franța [9R4]

20:30 **Suspecți de serviciu**
Ville-Marie
Guy Édoin 100' / Canada [9R5]

23:00 **Umbre**
Un cuplu în groapă (Couple in a Hole)
Tom Geens 105' / [9R6]

VICTORIA
10:00 **Ce se întâmplă, documentarule?**
Stăpânii ținutului dispărut (Los reyes del pueblo que no existe)
Betzabé García 85' / Mexic [9V1]

12:30 **Ziua maghiară**
Febră în zori (Fever at Dawn)
Peter Gardos 105' / Ungaria, Suedia, Israel [9V2]

15:00 **Cinema Mon Amour**
Helmut Berger, Actor
Andreas Horvath 91' / Austria [9V3]

17:30 **proiecția filmului câștigător al Premiului Publicului**
20:00 **proiecția filmului câștigător al Trofeului Transilvania**
22:30 **EducaTIFF, Ziua HBO**
Copiii lui Cain (Cain's Children)
Marcell Gero 104' / Ungaria, Franța [9V6]

CERCUL MILITAR
11:15 **Berlin Bucharest Express**
Tempestad
Tatiana Huezo 105' / Mexic [9W1]

13:15 **Focus Liban**
Falafel
Michel Kammoun 80' / Liban [9W2]

15:00 **Ce se întâmplă, documentarule?**
Sub soarele partidului (Under the Sun)
Vitaliy Manskiy 106' / Rusia, Letonia, Germania, Cehia, Coreea de Nord [9W3]

17:00 **Focus Lituania**
Bricul (The Brig)
Jonas Mekas 68' / SUA [9W4]

18:30 **Fără limită**
Umbra din spatele lunii (Shadow Behind the Moon)
Jun Robles Lana 121' / Filipine [9W5]

20:45 **Cinema Mon Amour**
Nu-mi găsec locul (I Don't Belong Anywhere: The Cinema of Chantal Akerman)
Marianne Lambert 67' / Belgia [9W6]

ARTA
10:00 **3x3**
Vești de-acasă (News from Home)
Chantal Akerman 85' / Franța, Belgia, Germania [9A1]

11:45 **Focus Lituania**
Când vine vorba de KGB (When We Talk About KGB)
Maximilien Dejoie, Virginija Vareikyte 74' / Lituania, Italia [9A2]

13:30 **Focus Lituania**
Barzakh
Mantas Kvedaravicius 59'
Păpuși (Igrushki)
Lina Luzyte 58' / Lituania [9A3]

16:00 **Retrospectiva Sion Sono**
Dedesubturile iubirii (Love Exposure)
Sion Sono 237' / Japonia [9A4]

20:15 **Umbre**
Ludo Q,
Nikon 89' / India [9A5]

22:00 **Retrospectiva Sion Sono**
Cina lui Noriko (Noriko's Dinner Table)
Sion Sono 158' / Japonia [9A6]

CINEMA CITY 3
12:00 **Ziua maghiară**
Născută miercuri (The Wednesday Child)
Lili Horvath 91' / Ungaria, Germania [9X1]

14:30 **Supernova**
Îmbrățișarea șarpelui (El abrazo de la serpiente)
Ciro Guerra 125' / Columbia, Venezuela, Argentina [9X2]

17:00 **Fără limită**
Strada amărăciunii (La calle de la amargura)
Arturo Ripstein 100' / Mexic, Spania [9X3]

19:30 **EcoTIFF**
Măslinul (El olivo)
Iciar Bollain 98' / Spania, Germania [9X4]

22:00 **Berlin Bucharest Express**
Boris fără Beatrice (Boris sans Béatrice)
Denis Côté 95' / Canada [9X5]

CINEMA CITY 4
12:30 **Cinema Mon Amour**
Ingrid Bergman, despre ea însăși (Ingrid Bergman in Her Own Words)
Stig Björkman 114' / Suedia [9Y1]

14:45 **Focus Croația**
Prinde-mă în brațe (You Carry Me)
Ivona Juka 164' / Croația, Serbia, Slovenia [9Y2]

18:00 **Supernova**
Memoria apei (La memoria del agua)
Matias Bize 88' / Chile, Spania, Argentina, Germania [9Y3]

20:00 **Berlin Bucharest Express**
24 de săptămâni (24 Weeks)
Anne Zohra Berrached 102' / Germania [9Y4]

22:30 **Închiderea oficială / Official Closing**
Belgica
Felix van Groeningen 126' / Belgia, Franța, Olanda [9Y5]

MĂRĂȘTI
18:00 **Ziua maghiară**
Mama și toți țărăniții din familia noastră (Mom and other loonies in the family)
Ibolya Fekete 108' / Ungaria [9Z1]

20:00 **EcoTIFF**
Uman (Human)
Yann Arthus-Bertrand 190' / Franța [9Z2]

DACIA MĂNĂȘTUR
18:00 **EcoTIFF**
Măslinul (El olivo)
Iciar Bollain 98' / Spania, Germania [9M1]

20:00 **Piața Unirii**
Baahubali: Începutul (Baahubali: The Beginning)
S.S. Rajamouli 159' / India [9M2]

PIAȚA UNIRII OPEN AIR
21:45 **Închiderea oficială / Official Closing**
Belgica
Felix van Groeningen 126' / Belgia, Franța, Olanda [9U1]

Filmul de închidere TIFF 2016
TIFF 2016 Closing Film

SOMEȘ OPEN AIR
22:00 **Închiderea oficială / Official Closing**
Belgica
Felix van Groeningen 126' / Belgia, Franța, Olanda [9S1]

INSTITUTUL FRANCEZ
22:00 **Cinema Mon Amour**
Frumusețe blestemată (Doomed Beauty)
Helena Třeštíková, Jakub Hejma 90' / Cehia [9F1]

Piața Unirii Open Air

Belgica

Personajele se confruntă cu probleme administrative și legislative, dintre care unele vor avea o rezonanță deosebită pentru publicul român recent zguduit de tragedia de la Colectiv.

În noul film îmbibat de muzică al lui Felix van Groeningen, care ține piept cu brio impresionantului *The Broken Circle Breakdown* (2012) de același regizor, administrarea unui club de noapte ajunge să semene periculos de mult cu distracția alături de clienți.

Jo (Stef Aerts) lucrează la tejeaua unui club și se gândește să pornească o afacere pe cont propriu, dorindu-și să lanseze prin clubul-cafenea *Belgica* un nou concept de spațiu de distracție. Fratele lui mai mare, Frank (Tom Vermeir), demotivat de rutina domestică, îi propune să se implice în afacere și ajunge să dețină jumătate dintre acțiuni, la egalitate cu Jo. Unul dintre principiile la care aderă Jo și Frank este să nu folosească forța față de clienți – să nu angajeze o firmă de pază și securitate, așa cum se obișnuiește. Vor să creeze o atmosferă prietenoasă, care nu se bazează pe discriminare.

Relația celor doi frați, pe care Groeningen o redă inițial ca fiind una fondată pe o puternică susținere și înțelegere reciprocă, e testată pornind de la primele divergențe asupra compromisurilor pe care trebuie să le facă în numele legii. Între ei are loc și o bătălie pentru putere în care Jo, partea mai rațională a conducerii, este izolat tot mai mult de comportamentul despot și impredictibil al lui Frank.

Belgica urmărește deteriorarea legăturii fraterne dintre Jo și Frank pe mai multe planuri

care se întretaie, de la bătălia pentru putere, în care Frank deturneză clubul de la principiile lui Jo, la vacarmul emoțional și relațional în care ambii ajung de pe urma osteneții nocturne.

Dezumanizarea pe care Jo o simte nu doar în noul profil al clubului, dar și în handicapurile familiale ale propriului frate, capătă prin ochii lui Groeningen textura unui coșmar aglomerat și sacadat, deopotrivă realist estetic și somnambulic.

Ajutat de un eclairaj care stilizează subtil rea-

lismul cadrelor și de muzica celor de la Soulwax, care sparge narațiunea în momente de intensitate emoțională, Felix van Groeningen urmărește cu calm și răbdare traseul descendent pe care intră *Belgica* și toți cei implicați în funcționarea lui. Ar părea că potențialul dureros al filmului e bine conținut de tonul egal și relaxat al narării, dar *Belgica* are o fragilitate emoțională contagioasă care se imprimă pe nesimțite.

Georgiana Madin

Un gust deosebit se savurează cu măsură.